

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą**

nr posiedzenia: **44**

data posiedzenia: **4 października 2022 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Udział Polonii i Polaków za granicą w wyborach krajowych – analiza reprezentacji politycznej i frekwencji wyborczej (wprowadzenie do dyskusji – prof. Jarosław Flis).
2. Sprawy różne.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Halina Bieda, Wiktor Durlak, Jerzy Fedorowicz, Stanisław Gogacz, Ryszard Majer, Andrzej Pająk, Jarosław Rusiecki, Janina Sagatowska, Kazimierz Michał Ujazdowski, Józef Zając, Wojciech Ziemiak,

goście:

Państwowa Komisja Wyborcza:
przewodniczący Sylwester Marciniak,
członek Ryszard Balicki,
członek Konrad Składowski,

szeft Krajowego Biura Wyborczego Magdalena Pietrzak,

eksperti:

profesor uczelni w Zakładzie Badań nad Mediatyzacją w Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej na Uniwersytecie Jagiellońskim Jarosław Flis,
dyrektor Instytutu Nauk o Polityce na Wydziale Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu Bartłomiej Michalak.

Ad 1.

Komisja zajęła się tematem udziału Polonii i Polaków za granicą w wyborach krajowych. Analizę dotyczącą reprezentacji parlamentarnej i frekwencji wyborczej w wyborach krajowych za granicą przedstawił prof. Jarosław Flis z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przypomniał, że obecnie Polacy za granicą nie mają swojej odrębnej reprezentacji parlamentarnej i głosują na kandydatów zgłoszonych w okręgu obejmującym warszawską dzielnicę Śródmieście. Ponieważ okręg ten ma najwyższą frekwencję, dodawanie do niego głosów Polonii powoduje, że ich waga jest mniejsza, niż gdyby był on liczony w mniejszym

okręgu wyborczym, z niższą frekwencją. Mimo że głosuje coraz więcej Polaków mieszkających za granicą, to wciąż jest to niewielki ich odsetek. Z wyliczeń prof. J. Flisa wynika jednak, że głosy oddane za granicą w ostatnich wyborach – ok. 0,5 miliona – pozwoliłyby na obsadzenie 8 mandatów w Sejmie i prawie 5 mandatów w Senacie.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji wzięli udział senatorowie oraz zaproszeni goście.

Prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika Bartłomiej Michalak zwrócił uwagę, że o ile w latach dziewięćdziesiątych dodanie głosów oddanych w wyborach przez Polonię do okręgu warszawskiego miało sens, bo było ich niewiele, to obecnie należałoby rozważyć inne rozwiązanie.

Senatorowie oraz zaproszeni goście byli zgodni co do tego, że ewentualne zmiany w kodeksie wyborczym odnoszące się do głosowania za granicą wymagałyby decyzji o charakterze polityczno-ustrojowym. Senator Stanisław Gogacz przypomniał, że w minionej kadencji Senatu zainicjowano prace legislacyjne w celu umożliwienia Polonii i Polakom za granicą wyboru 2 reprezentantów w Senacie.

Przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski zadeklarował, że zostaną zorganizowane kolejne posiedzenia poświęcone temu zagadnieniu, oraz poinformował, że zlecone zostało przygotowanie ekspertyz w tej sprawie.

Ad 2.

Senator Halina Bieda poinformowała o swoim udziale w dniach 16–17 września br. w odsłonięciu pomnika gen. Stanisława Maczka w De Griete w Królestwie Niderlandów, w ceremonii poświęconej operacji Market Garden w Arnhem oraz w uroczystości w Driel związanej z gen. Stanisławem Sosabowskim.

Senator Halina Bieda zaproponowała senatorom wyjazd w dniach 18–20 listopada br. do Drohobycza w związku z 80. rocznicą śmierci Brunona Schulza. Planowane są uroczystości oraz odsłonięcie ławeczki upamiętniającej Brunona Schulza.

Przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski przedstawił sprawozdanie z udziału w dniach 15–18 września br. w Wilnie w Forum „Wierni tradycji – gotowi na wyzwania XXI wieku” oraz w Walnym Zjeździe Rady Polonii Świata. Nowym przewodniczącym Rady Polonii Świata został wiceprezes Związku Polaków na Litwie Jarosław Narkiewicz.

Przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski zapowiedział kolejne posiedzenie komisji w dniu 13 października br. poświęcone trudnej sytuacji szkół polskich na Litwie, z udziałem prezesa Związku Polaków na Litwie.